

Metoda montessori za starejše in osebe z demenco

Sara Črepinšek, dipl. delovna terapevtka
Montessori Inspired Lifestyle inštruktorica

Center for Applied
Research in Dementia
Creating effective memory interventions®

VSAKIČ, KO NAREDIMO
NEKAJ NAMESTO
NJIH, JIM V RESNICI
NEKAJ VZAMEMO!

Življenjska zgodba

Vsak ima svojo...

Metoda Montessori - NAČELA:

Aktivnosti
Programi
Vloge
Rutine

- **Aktivnost naj bi posamezniku nekaj pomenila, odsevala njegov smisel.**
- Posameznika vedno povabimo k sodelovanju.
- Ponudimo izbiro.
- Govorimo manj in več demonstriramo.
- Gradimo na tem kar posameznik še zmore.
- Prilagoditi se tempu posameznika.
- Ponudimo poznane in estetske materiale, namige, pripomočke.
- Pripravimo takšno dejavnost, da posameznik uporablja roke.
- Aktivnost pripravimo tako, da je mogoče stopnjevanje od lažjega k težjemu, od konkretnega k abstraktnemu in obratno. Materiale pripravimo tako, da napaka ni možna. Ni pravega/napačnega odgovora.
- Razdelimo opravilo/aktivnost na manjše dele.
- Zahvalimo se za sodelovanje in vprašamo, če bi posameznik želel še kdaj sodelovat.
- Ali je bil posameznik vključen?

Metoda Montessori - NAČELA:

Aktivnosti
Programi
Vloge
Rutine

- Aktivnost naj bi posamezniku nekaj pomenila, odsevala njegov smisel.
- **Posameznika vedno povabimo k sodelovanju.**
- Ponudimo izbiro.
- Govorimo manj in več demonstriramo.
- Gradimo na tem kar posameznik še zmore.
- Prilagoditi se tempu posameznika.
- Ponudimo poznane in estetske materiale, namige, pripomočke.
- Pripravimo takšno dejavnost, da posameznik uporablja roke.
- Aktivnost pripravimo tako, da je mogoče stopnjevanje od lažjega k težjemu, od konkretnega k abstraktnemu in obratno. Materiale pripravimo tako, da napaka ni možna. Ni pravega/napačnega odgovora.
- Razdelimo opravilo/aktivnost na manjše dele.
- Zahvalimo se za sodelovanje in vprašamo, če bi posameznik želel še kdaj sodelovat.
- Ali je bil posameznik vključen?

Metoda Montessori - NAČELA:

Aktivnosti
Programi
Vloge
Rutine

- Aktivnost naj bi posamezniku nekaj pomenila, odsevala njegov smisel.
- Posameznika vedno povabimo k sodelovanju.
- **Ponudimo izbiro.**
 - Govorimo manj in več demonstriramo.
 - Gradimo na tem kar posameznik še zmore.
 - Prilagoditi se tempu posameznika.
 - Ponudimo poznane in estetske materiale, namige, pripomočke.
 - Pripravimo takšno dejavnost, da posameznik uporablja roke.
 - Aktivnost pripravimo tako, da je mogoče stopnjevanje od lažjega k težjemu, od konkretnega k abstraktnemu in obratno. Materiale pripravimo tako, da napaka ni možna. Ni pravega/napačnega odgovora.
 - Razdelimo opravilo/aktivnost na manjše dele.
 - Zahvalimo se za sodelovanje in vprašamo, če bi posameznik želel še kdaj sodelovat.
 - Ali je bil posameznik vključen?

Metoda Montessori - NAČELA:

Aktivnosti
Programi
Vloge
Rutine

- Aktivnost naj bi posamezniku nekaj pomenila, odsevala njegov smisel.
- Posameznika vedno povabimo k sodelovanju.
- Ponudimo izbiro.
- **Govorimo manj in več demonstriramo.**
 - Gradimo na tem kar posameznik še zmore.
 - Prilagoditi se tempu posameznika.
 - Ponudimo poznane in estetske materiale, namige, pripomočke.
 - Pripravimo takšno dejavnost, da posameznik uporablja roke.
 - Aktivnost pripravimo tako, da je mogoče stopnjevanje od lažjega k težjemu, od konkretnega k abstraktnemu in obratno. Materiale pripravimo tako, da napaka ni možna. Ni pravega/napačnega odgovora.
 - Razdelimo opravilo/aktivnost na manjše dele.
 - Zahvalimo se za sodelovanje in vprašamo, če bi posameznik želel še kdaj sodelovat.
 - Ali je bil posameznik vključen?

Metoda Montessori - NAČELA:

Aktivnosti
Programi
Vloge
Rutine

- Aktivnost naj bi posamezniku nekaj pomenila, odsevala njegov smisel.
- Posameznika vedno povabimo k sodelovanju.
- Ponudimo izbiro.
- Govorimo manj in več demonstriramo.
- **Gradimo na tem kar posameznik še zmore.**
- Prilagoditi se tempu posameznika.
- Ponudimo poznane in estetske materiale, namige, pripomočke.
- Pripravimo takšno dejavnost, da posameznik uporablja roke.
- Aktivnost pripravimo tako, da je mogoče stopnjevanje od lažjega k težjemu, od konkretnega k abstraktnemu in obratno. Materiale pripravimo tako, da napaka ni možna. Ni pravega/napačnega odgovora.
- Razdelimo opravilo/aktivnost na manjše dele.
- Zahvalimo se za sodelovanje in vprašamo, če bi posameznik želel še kdaj sodelovat.
- Ali je bil posameznik vključen?

Metoda Montessori - NAČELA:

Aktivnosti
Programi
Vloge
Rutine

- Aktivnost naj bi posamezniku nekaj pomenila, odsevala njegov smisel.
- Posameznika vedno povabimo k sodelovanju.
- Ponudimo izbiro.
- Govorimo manj in več demonstriramo.
- Gradimo na tem kar posameznik še zmore.
- **Prilagoditi se tempu posameznika.**
 - Ponudimo poznane in estetske materiale, namige, pripomočke.
 - Pripravimo takšno dejavnost, da posameznik uporablja roke.
 - Aktivnost pripravimo tako, da je mogoče stopnjevanje od lažjega k težjemu, od konkretnega k abstraktnemu in obratno. Materiale pripravimo tako, da napaka ni možna. Ni pravega/napačnega odgovora.
 - Razdelimo opravilo/aktivnost na manjše dele.
 - Zahvalimo se za sodelovanje in vprašamo, če bi posameznik želel še kdaj sodelovat.
 - Ali je bil posameznik vključen?

Metoda Montessori - NAČELA:

Aktivnosti
Programi
Vloge
Rutine

- Aktivnost naj bi posamezniku nekaj pomenila, odsevala njegov smisel.
- Posameznika vedno povabimo k sodelovanju.
- Ponudimo izbiro.
- Govorimo manj in več demonstriramo.
- Gradimo na tem kar posameznik še zmore.
- Prilagoditi se tempu posameznika.
- **Ponudimo poznane in estetske materiale, namige, pripomočke.**
 - Pripravimo takšno dejavnost, da posameznik uporablja roke.
 - Aktivnost pripravimo tako, da je mogoče stopnjevanje od lažjega k težjemu, od konkretnega k abstraktnemu in obratno. Materiale pripravimo tako, da napaka ni možna. Ni pravega/napačnega odgovora.
 - Razdelimo opravilo/aktivnost na manjše dele.
 - Zahvalimo se za sodelovanje in vprašamo, če bi posameznik želel še kdaj sodelovat.
 - Ali je bil posameznik vključen?

Metoda Montessori - NAČELA:

Aktivnosti
Programi
Vloge
Rutine

- Aktivnost naj bi posamezniku nekaj pomenila, odsevala njegov smisel.
- Posameznika vedno povabimo k sodelovanju.
- Ponudimo izbiro.
- Govorimo manj in več demonstriramo.
- Gradimo na tem kar posameznik še zmore.
- Prilagoditi se tempu posameznika.
- Ponudimo poznane in estetske materiale, namige, pripomočke.
- **Pripravimo takšno dejavnost, da posameznik uporablja roke.**
 - Aktivnost pripravimo tako, da je mogoče stopnjevanje od lažjega k težjemu, od konkretnega k abstraktnemu in obratno. Materiale pripravimo tako, da napaka ni možna. Ni pravega/napačnega odgovora.
 - Razdelimo opravilo/aktivnost na manjše dele.
 - Zahvalimo se za sodelovanje in vprašamo, če bi posameznik želel še kdaj sodelovat.
 - Ali je bil posameznik vključen?

Metoda Montessori - NAČELA:

Aktivnosti
Programi
Vloge
Rutine

- Aktivnost naj bi posamezniku nekaj pomenila, odsevala njegov smisel.
- Posameznika vedno povabimo k sodelovanju.
- Ponudimo izbiro.
- Govorimo manj in več demonstriramo.
- Gradimo na tem kar posameznik še zmore.
- Prilagoditi se tempu posameznika.
- Ponudimo poznane in estetske materiale, namige, pripomočke.
- Pripravimo takšno dejavnost, da posameznik uporablja roke.
- **Aktivnost pripravimo tako, da je mogoče stopnjevanje od lažjega k težjemu, od konkretnega k abstraktnemu in obratno. Materiale pripravimo tako, da napaka ni možna. Ni pravega/napačnega odgovora.**
 - Razdelimo opravilo/aktivnost na manjše dele.
 - Zahvalimo se za sodelovanje in vprašamo, če bi posameznik želel še kdaj sodelovat.
 - Ali je bil posameznik vključen?

Metoda Montessori - NAČELA:

Aktivnosti
Programi
Vloge
Rutine

- Aktivnost naj bi posamezniku nekaj pomenila, odsevala njegov smisel.
- Posameznika vedno povabimo k sodelovanju.
- Ponudimo izbiro.
- Govorimo manj in več demonstriramo.
- Gradimo na tem kar posameznik še zmore.
- Prilagoditi se tempu posameznika.
- Ponudimo poznane in estetske materiale, namige, pripomočke.
- Pripravimo takšno dejavnost, da posameznik uporablja roke.
- Aktivnost pripravimo tako, da je mogoče stopnjevanje od lažjega k težjemu, od konkretnega k abstraktnemu in obratno. Materiale pripravimo tako, da napaka ni možna. Ni pravega/napačnega odgovora.
- **Razdelimo opravilo/aktivnost na manjše dele.**
 - Zahvalimo se za sodelovanje in vprašamo, če bi posameznik želel še kdaj sodelovat.
 - Ali je bil posameznik vključen?

Metoda Montessori - NAČELA:

Aktivnosti
Programi
Vloge
Rutine

- Aktivnost naj bi posamezniku nekaj pomenila, odsevala njegov smisel.
- Posameznika vedno povabimo k sodelovanju.
- Ponudimo izbiro.
- Govorimo manj in več demonstriramo.
- Gradimo na tem kar posameznik še zmore.
- Prilagoditi se tempu posameznika.
- Ponudimo poznane in estetske materiale, namige, pripomočke.
- Pripravimo takšno dejavnost, da posameznik uporablja roke.
- Aktivnost pripravimo tako, da je mogoče stopnjevanje od lažjega k težjemu, od konkretnega k abstraktnemu in obratno. Materiale pripravimo tako, da napaka ni možna. Ni pravega/napačnega odgovora.
- Razdelimo opravilo/aktivnost na manjše dele.
- **Zahvalimo se za sodelovanje in vprašamo, če bi posameznik želel še kdaj sodelovat.**
- Ali je bil posameznik vključen?

Metoda Montessori - NAČELA:

Aktivnosti
Programi
Vloge
Rutine

- Aktivnost naj bi posamezniku nekaj pomenila, odsevala njegov smisel.
- Posameznika vedno povabimo k sodelovanju.
- Ponudimo izbiro.
- Govorimo manj in več demonstriramo.
- Gradimo na tem kar posameznik še zmore.
- Prilagoditi se tempu posameznika.
- Ponudimo poznane in estetske materiale, namige, pripomočke.
- Pripravimo takšno dejavnost, da posameznik uporablja roke.
- Aktivnost pripravimo tako, da je mogoče stopnjevanje od lažjega k težjemu, od konkretnega k abstraktnemu in obratno. Materiale pripravimo tako, da napaka ni možna. Ni pravega/napačnega odgovora.
- Razdelimo opravilo/aktivnost na manjše dele.
- Zahvalimo se za sodelovanje in vprašamo, če bi posameznik želel še kdaj sodelovat.
- **Ali je bil posameznik vključen?**

Osebe z demenco se učijo ves čas...

...motorično učenje

SPOMIN

```
graph TD; A[SPOMIN] --> B[DEKLERATIVNI SPOMIN]; A --> C[PROCEDURALNI SPOMIN];
```

DEKLERATIVNI
SPOMIN

PROCEDURALNI
SPOMIN

SPOMIN

Deklerativni (eksplicitni) spomin najprej prizadet:

Spomin

Znanje

Načrtovanje

Kratkoročni spomin

Priklic

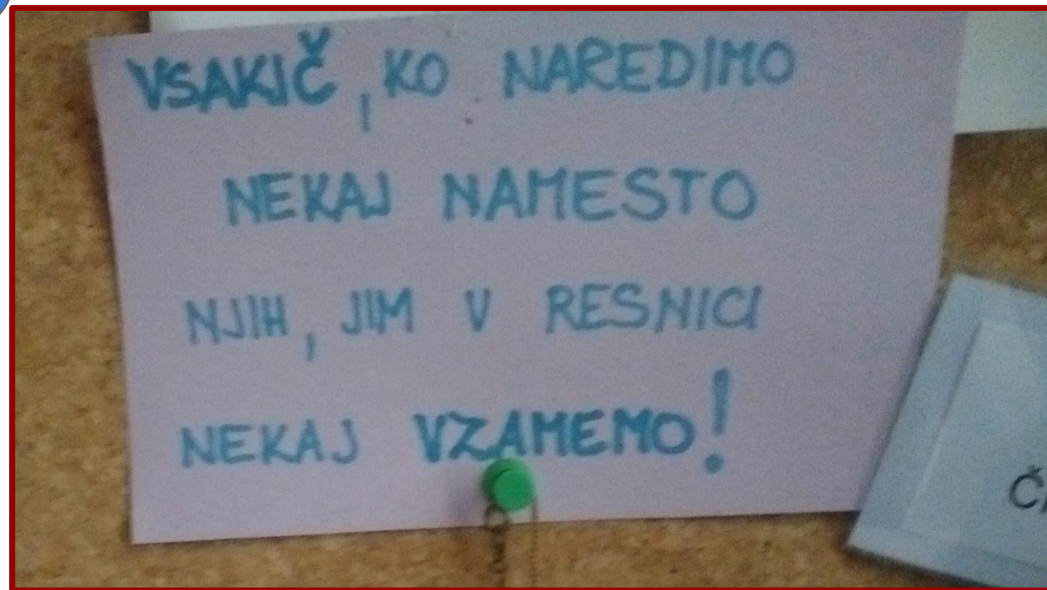
Pozornost

USTVARI
ZUNANJI
SPOMIN

“Spomini, ki se jih govori”

USTVARI
ZUNANJI
SPOMIN

SPOMIN

Proceduralni (implicitni) spomin najdlje ostane:

Spretnosti

Navade

Vzrok - posledica

Ponavljjanje (roke, noge)

**RAZVITI IN
NAUČITI RUTINO**

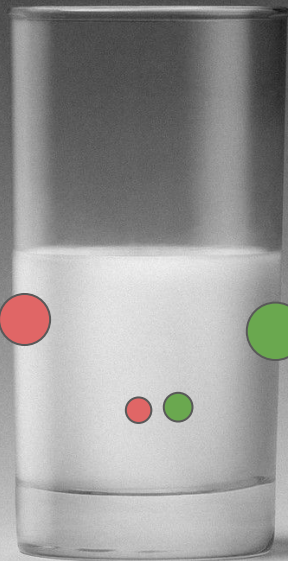
“Spomini, ki se jih počne”

**“Ljudje bodo pozabili kaj ste rekli,
pozabili bodo kaj ste storili,
vendar ne bodo nikoli pozabili,
kako so se ob vas počutili.”**

Maya Angelou

Zgubljam se, ne
spomnim se če sem
zaklenila vrata, kdo
je to pred mano, kje
je moja denarnica...

Lahko se še sam
oblečem, zmorem
zložiti obleko,
zmorem zakrpati
hlače, še vedno
sem koristna...

ČESA RESNIČNO
VEČ NE
ZMOREJO?

KAJ ŠE ZMOREJO,
PA MI NAREDIMO
HITREJE?

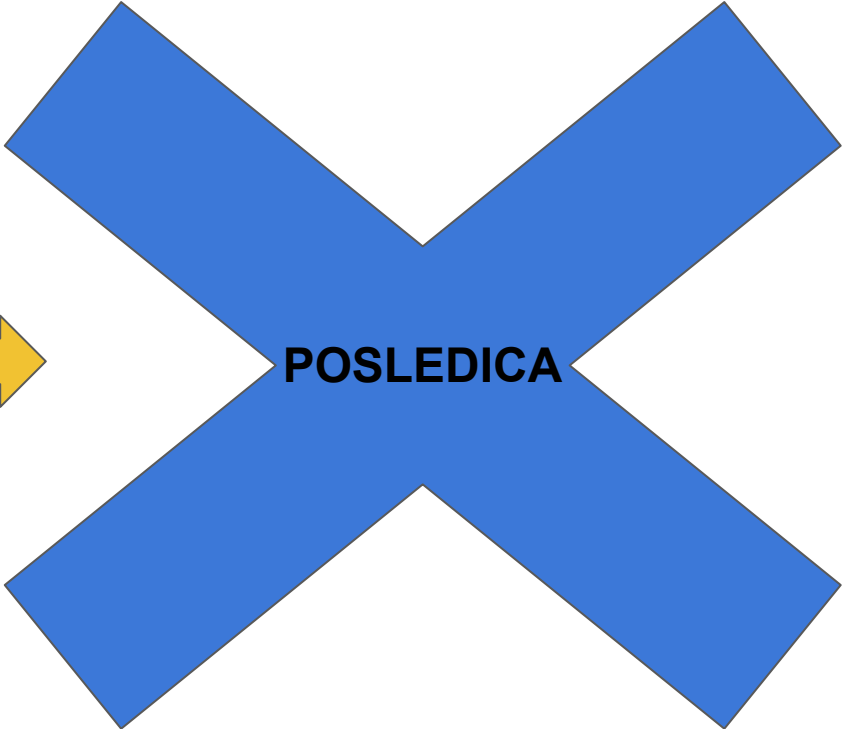
VSAKIČ, KO NAREDIMO
NEKAJ NAMESTO
NJIH, JIM V RESNICI
NEKAJ VZAMEMO!

Č

Cilj metode montessori za starejše in osebe z demenco

1. Da se posameznik ukvarja z opravili, ki mu nekaj pomenijo.
2. Da ima posameznik pomembno mesto v skupnosti.
3. Da s svojim delom prispeva v skupnost (sooblikuje skupnost).
4. Da skupnost prepozna prispevek posameznika kot pomemben.

ODZIVNO VEDENJE

Montessori Inspired Lifestyle[®] zaveza

Trudil se bom:

- da ustvarim prostor, kjer bi tudi sam želel živeti,
- zavedati, da sem le gost v domu svojih stanovalcev,
- da vse, ki jih srečujem, obravnavam spoštljivo, dostojanstveno in enakovredno,
- zavedati, da si moram zaupanje stanovalcev šele prislužiti in da tudi oni potrebujejo čas, da lahko zaupajo meni,
- uporabljati montessori principe/načela pri vsem kar počnem,
- drugim storiti to, kar želim, da bi drugi storili meni.

Junij 2024 - Dom sv. Jožef Celje

dr. Cameron J. Camp

“Metoda montessori za starejše in osebe z demenco”

Junij 2024 - Dom sv. Jožef Celje

Gary Johnson

“Montessori kot način vodenja”

